

de Oogst

Thema:
**GAST-
VRIJHEID**

**Gastvrijheid is
levensgevaarlijk!**

Gastlessen No Nonsense:
**Veilig praten
over seksualiteit
met tieners**

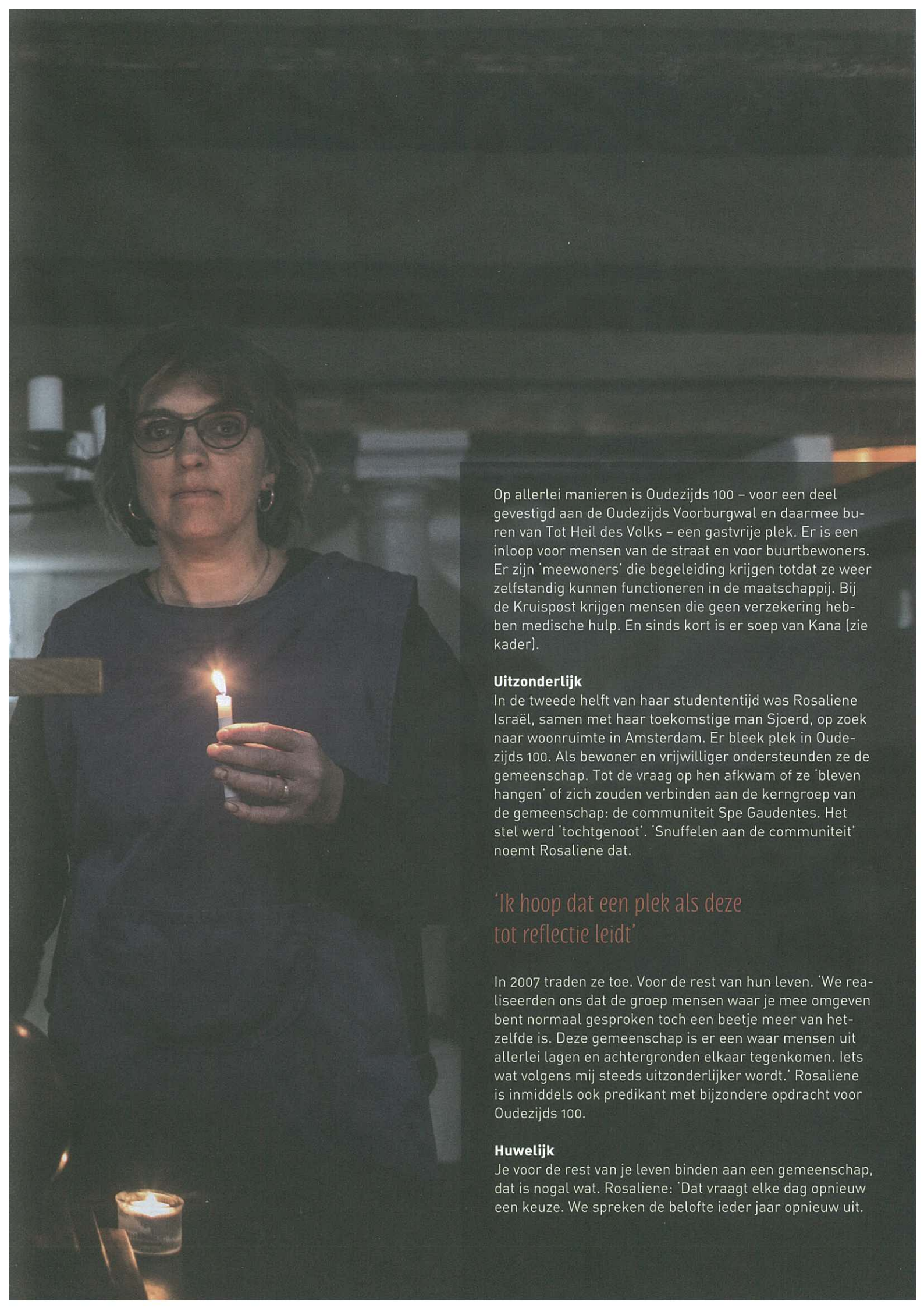
BINNENKIJKEN BIJ LEEFGEMEENSCHAP OUDEZIJD 100

**'We willen Christus
present stellen'**

Samen het verschil maken

Christus present stellen: dat is het doel van Communautaire Gemeenschap Oudezijds 100. Niet een heel makkelijke opgave gezien de locatie: de gemeenschap is gevestigd midden op de Amsterdamse Wallen. Kern van de gemeenschap vormt de community Spe Gaudentes: zij die zich verheugen in de hoop.

A woman with short dark hair and glasses is holding a lit candle in her right hand. She is wearing a dark blue top. The background is dark and out of focus, with some light sources visible. The overall mood is contemplative and warm.

Op allerlei manieren is Oudezijds 100 – voor een deel gevestigd aan de Oudezijds Voorburgwal en daarmee bu- ren van Tot Heil des Volks – een gastvrije plek. Er is een inloop voor mensen van de straat en voor buurtbewoners. Er zijn 'meewoners' die begeleiding krijgen totdat ze weer zelfstandig kunnen functioneren in de maatschappij. Bij de Kruispost krijgen mensen die geen verzekering heb- ben medische hulp. En sinds kort is er soep van Kana (zie kader).

Uitzonderlijk

In de tweede helft van haar studententijd was Rosaliene Israël, samen met haar toekomstige man Sjoerd, op zoek naar woonruimte in Amsterdam. Er bleek plek in Oude- zijds 100. Als bewoner en vrijwilliger ondersteunden ze de gemeenschap. Tot de vraag op hen afkwam of ze 'bleven hangen' of zich zouden verbinden aan de kerngroep van de gemeenschap: de gemeenschap Spe Gaudentes. Het stel werd 'tochtgenoot'. 'Snuffelen aan de gemeenschap' noemt Rosaliene dat.

'Ik hoop dat een plek als deze tot reflectie leidt'

In 2007 traden ze toe. Voor de rest van hun leven. 'We rea- liseerden ons dat de groep mensen waar je mee omgeven bent normaal gesproken toch een beetje meer van het- zelfde is. Deze gemeenschap is er een waar mensen uit allerlei lagen en achtergronden elkaar tegenkomen. Iets wat volgens mij steeds uitzonderlijker wordt.' Rosaliene is inmiddels ook predikant met bijzondere opdracht voor Oudezijds 100.

Huwelijk

Je voor de rest van je leven binden aan een gemeenschap, dat is nogal wat. Rosaliene: 'Dat vraagt elke dag opnieuw een keuze. We spreken de belofte ieder jaar opnieuw uit.'

Op een bepaald moment weet je: het klopt dat ik hier ben terechtgekomen. Dat je een gelofte aflegt, geeft daar een bepaald gewicht aan. Er gebeurt van alles waardoor je hard weg zou willen rennen. Juist daarom is dat commitment zo nodig.' Albertine: 'Het is te vergelijken met de belofte in je huwelijk. Als het een keer niet zo gezellig is tijdens het ontbijt kun je denken: waarom heb ik een man en kinderen? Zomaar weglopen is dan toch iets te ingewikkeld. Dat zet je aan het nadenken.' Albertine de Bruijn werd als dochter van de oprichters, het echtpaar Boiten, geboren in de gemeenschap. Met haar man en zes kinderen woont ze in de gemeenschap en is ze als coördinator verantwoordelijk voor de Kruispost.

'Je helpt mensen verder door hen als mens te zien'

Roeping

Als we met ons project Ontmoet Amsterdam Anders langs Oudezijds 100 komen, staan we er altijd even stil en bezoeken soms de kapel waar de gemeenschap de dag begint en eindigt met gebed en Bijbellesing. Onder de indruk zeggen mensen vaak: 'Om hier te wonen heb je een roeping nodig.' Albertine: 'Roeping is altijd zo'n moeilijk woord. Het klinkt zo verheven. Alsof je een stem hebt gehoord. Zo werkt het niet. Ik ervaar wel Gods leiding. En zonder Hem zou ik het niet volhouden. Het is goed dat ik hier ben, ook al is het soms zwaar. Ik zou de dynamiek ook niet willen missen. Ik heb mijn man hier in de gemeenschap ontmoet. Toen wij trouwden, hebben we een paar jaar hier gewoond en kwam de vraag of we hier wilden blijven. Toen hebben wij een paar jaar in een rijtjeshuis in Veenendaal gewoond. Dan merk je hoe ingewikkeld het is om in je eentje handen en voeten te geven aan je geloof. In onze straat zwierf een jongetje altijd op straat. Op zaterdagochtend stond hij om acht uur al bij ons voor de deur en hij ging weg als onze kinderen naar bed gingen. Als dat standaard wordt, is dat heftig. En dan realiseer je je hoe geweldig het is om in een gemeenschap te kunnen zeggen: 'Kom maar binnen, want vandaag ben ik er niet, maar er is wel iemand anders.'

Commitment

Bijzonder vinden beide vrouwen zichzelf niet. Ze willen niet dat hun commitment gezien wordt als iets aparts. Albertine: 'Ik denk dat ieder zich moet geven aan een taak. En dat je, soms tegen beter weten in, moet volhar-

Zuster Albertine (rechts) schilt kilo's aardappelen met meewoner Janine.

den. In de ingewikkelde relatie met elkaar waarin wij samenleven is een commitment via de belofte belangrijk. Voor gemeenschappen kan een vorm van een commitment in de vorm van een ritueel goed zijn. Net zo goed als een huwelijksgelofte kan helpen om een relatie stand te houden.' Rosaliene: 'Het commitment dat wij doen heeft zijn afstraling naar buiten toe, omdat het mensen fascineert, vooral jonge mensen. En ik denk dat het ook voor de kerken relevant is, omdat het steeds lastiger is voor mensen om zich aan activiteiten te verbinden. Hoeveel kerkelijke gemeenten worstelen niet met het feit dat er geen kerkenraadsleden meer te vinden zijn? Heel veel mensen willen van alles wel even doen, maar je verbinden voor een paar jaar en daarop aanspreekbaar zijn, is iets wat over het algemeen steeds lastiger wordt. Ik hoop dat een plek als deze tot reflectie leidt. Christen-zijn in de samenleving heeft te maken met commitment, of noem het volharding.'

'Je wordt meer mens als je kunt geven'

Leefgemeenschappen

Op 2 oktober 2016 werd Rosaliene voor één dag per week verbonden aan de Protestantse Kerk Amsterdam als predikant voor leefgemeenschappen die met deze kerk verbonden zijn. Op dit moment zijn dat een leefgemeenschap bij de Elthetokerk in Amsterdam-Oost, Hebron in de Spaarndammerbuurt, Westerwijk in Amsterdam-West en leefgemeenschap Slotervaart in Nieuw-West. Is er sprake van een trend? Rosaliene: 'De laatste vijf jaar zijn er ongeveer vijf nieuwe plekken gestart, verbonden aan de Protestantse Kerk Amsterdam of zelfstandig, zoals het Kleiklooster. Er is dus wel een soort golfje van nieuwe leefgemeenschappen. Niet alleen in Amsterdam, maar ook in Utrecht en bijvoorbeeld in het Noorden van het land. Ze worden vaak gevormd door relatief jonge christenen die op zoek zijn naar manieren waarop ze hun geloof kunnen integreren in het dagelijks leven. Naast vormen van dagelijkse christelijke spiritualiteit, zoals samen bidden, zoeken ze naar manieren om in de context aanwezig te zijn door bijvoorbeeld een woonkamer voor buurtbewo-

▶ **Soep van Kana** is een buurtrestaurant met een sociale doelstelling. Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt doen hier werkervaring op. Het restaurant werkt zoveel mogelijk met ingrediënten die anders zouden worden weggegooid en bestrijdt daarmee food waste. Soep van Kana is gevestigd op Oudezijds Voorburgwal 95 en is open op donderdag en vrijdag van 12.30 tot 19.30 uur.

‘De eerste dienst die in de gemeenschap de een aan de ander moet bewijzen, bestaat daarin dat hij naar die ander luistert. Zoals de liefde tot God ermee begint dat wij naar Zijn Woord luisteren, zo begint de liefde tot de broeder ermee dat wij leren naar hem te luisteren. Christenen denken zo vaak dat ze altijd iets moeten geven en dat dit hun enige dienst is. Ze vergeten dat luisteren een grotere dienst kan zijn dan praten.’

Dietrich Bonhoeffer in *Gemeenschapsleven* (1938)

ners of buurtmaaltijden. Spiritualiteit en gastvrijheid gaan hand in hand. Het is nog niet zo eenvoudig om je dagelijkse leven als christen vorm te geven.

De generatie die opgroeit staat voor een aantal grote uitdagingen. De economische crisis is nog niet over, het appél dat de vluchtelingenstroom op ons doet, allerlei onzekerheid over het klimaat. In wat voor wereld gaan onze kinderen opgroeien? Hoe maak je in je eentje het verschil? Dat soort vragen leidt tot zoeken naar gelijkgestemden met wie je meer kunt doen dan alleen. Voor veel jongeren biedt de wekelijkse kerkgang, als die er al is, te weinig handvatten om het leven op maandag vorm te geven. Ze zijn op zoek naar manieren om het geloof in een dagelijkse vorm te gieten. In een gemeenschap hoef je dat niet alleen te doen. Het is op een bepaalde manier minder gek om samen te bidden dan in je eentje te zitten klungelen. Daar komen nieuwe vormen uit voort.’

Gastvrij

Expliciet evangeliseren doet Oudezijds 100 niet, maar alle vrijwilligers en bezoekers weten dat de leefgemeenschap christelijk is. Waaruit blijkt dat? Albertine: ‘Door de manier waarop wij leven, door present te zijn in deze buurt, door mee te gaan in het gebedsleven van de gemeenschap proberen wij ons geloof uit te dragen en ontstaan er geloofsvragen bij de mensen om ons heen. Bij alles wat wij doen proberen we antwoorden te geven die verder gaan dan de vraag. Als mensen vragen om medische hulp kijken we bijvoorbeeld waarom ze niet verzekerd zijn. Je helpt mensen niet door alleen naar de wond op hun been te kijken. Je helpt mensen verder door hen als

‘Als een dakloze ziet dat ik moe ben en dat benoemt, dan doet mij dat iets: ik word gezien’

mensen te zien. Een mens die van God talenten en een plek in deze samenleving heeft gekregen. Door naar die mens te kijken ontdek ik vaak dat die mij iets te geven heeft. Doordat iemand die hier binnenloopt voor een kop koffie aan mij vraagt: ‘Waarom leef jij eigenlijk zoals je leeft?’ ga ik nadenken en kom ik dieper bij wie ik zelf ben. Door de dialoog leer ik mijzelf kennen. Juist degenen van wie je het het minst verwacht zijn je vaak tot steun. Als een dakloze ziet dat ik moe ben en dat benoemt, dan doet mij dat iets. Ik word gezien. Ik hoef niet altijd sterk

Rosaliene: ‘Het commitment dat wij doen heeft zijn afstraling naar buiten toe, omdat het mensen fascineert, vooral jonge mensen. En ik denk dat het ook voor de kerken relevant is, omdat het steeds lastiger is voor mensen om zich aan activiteiten te verbinden.’

te zijn. Ik mag er ook in mijn zwakheid zijn. Soms is het ook heel praktisch. Ik hou niet van koken. Maar voor sommige mensen in de gemeenschap is koken de manier om gastvrijheid te bieden. Dat helpt mij dan weer. Een vluchteling die al jaren zit te wachten op een verblijfsvergunning verliest zijn eigenwaarde. ‘Ik kan alleen maar mijn hand ophouden.’ Dan zeg ik: ‘Nee. Jij hebt ook iets waar je een ander blij mee maakt.’ Je wordt meer mens als je kunt geven, als je je eigen talenten ontdekt of ontwikkelt. Het is heel makkelijk om te zeggen: ik zal jou wel even helpen. Maar daarmee help ik die ander niet, daarmee maak ik hem nog meer slachtoffer, want blijkbaar kan hij het niet zonder mijn hulp. Op het moment dat ik zeg: ‘Ik heb jou nodig’, dan gebeurt er iets. Doordat de ander een stukje op mijn pelgrimsroute meewandelt, hoop ik dat jij een stukje van wat voor mij belangrijk is ontdekt. Maar omgekeerd hoop ik ook te ontdekken wat jou beweegt.’

Oudezijds 100 is een vast onderdeel in de wandeling Zie Jezus in Amsterdam.

W ontmoetamsterdamanders.nl

Zie ook: W oudezijds100.nl